17/06/2021

Έρχεται το «Σάββατο των Ψυχών» ή Ψυχοσάββατο

/ Επικαιρότητα

Το Σάββατο, πριν από την Κυριακή της Πεντηκοστής, λέγεται «Σάββατο των Ψυχών» ή Ψυχοσάββατο.

Είναι το δεύτερο από τα δυό Ψυχοσάββατα του έτους (το πρώτο επιτελείται το Σάββατο πριν από την Κυριακή της Απόκρεω). Ο λόγος που το καθιέρωσε η Εκκλησία μας, παρ' ότι κάθε Σάββατο είναι αφιερωμένο στους κεκοιμημένους, είναι ο εξής:

Επειδή πολλοί κατά καιρούς απέθαναν μικροί ή στην ξενιτιά ή στη θάλασσα ή στα όρη και τους κρημνούς ή και μερικοί, λόγω πτώχειας, δεν αξιώθηκαν των διατεταγμένων μνημοσύνων, «οι θείοι Πατέρες φιλανθρώπως κινούμενοι θέσπισαν το μνημόσυνο αυτό υπέρ πάντων των απ' αιώνος ευσεβώς τελευτησάντων Χριστιανών».

Τα Κόλλυβα δε που προσφέρουν οι πιστοί κατά τις ημέρες αυτές γίνονται μονον από σιτάρι και έχουν την έννοια, ότι, όπως τα σπέρματα του σιταριού θάβονται στη γη, σαπίζουν και μετά από πολύ καιρό καρπίζουν όμορφα, αγέρωχα και ζωντανά στάχυα, έτσι και ο άνθρωπος: Κατά την Ορθόδοξη Πίστη θάβεται νεκρός στο χώμα, σαπίζει, για να εγερθεί αφθαρτοποιημένος στη Δευτέρα Παρουσία, τότε, που, σύμφωνα με το Σύμβολο της Πίστης μας, «προσδοκούμε ανάστασιν νεκρών και ζωήν του μέλλοντος αιώνος».

Απολυτίκιον. Ήχος πλ. δ'.

Ο βάθει σοφίας φιλανθρώπως πάντα οικονομών, και το συμφέρον πάσιν απονέμων, μόνε Δημιουργέ, ανάπαυσον, Κύριε, τας ψυχάς των δούλων σου, εν Σοι γαρ ανέθεντο, τω Ποιητή και Πλάστη και Θεώ ημών.

Κοντάκιον. Ήχος ο αυτός.

Μετά των Αγίων ανάπαυσον, Χριστέ, τας ψυχάς των δούλων σου, ένθα ουκ έστι πόνος, ου λύπη, ου στεναγμός, αλλά ζωή ατελεύτητος.

«Περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων»

ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ

Τὰ νόστιμα καὶ ἀκριβὰ φαγητὰ ὅταν προ-σφέρονται συχνά, ὄχι μόνο τούς πεινασμένους προκαλοῦν νὰ φᾶνε, ἀλλὰ καὶ τοὺς χορτάτους. Τὸ ἴδιο καὶ τὰ γλυκόπιοτα ποτὰ ὄχι μόνο τους δι-ψασμένους τραβᾶνε, ἀλλὰ καὶ ὅσους ἔχουν πιεῖ. Ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς φιλόπλουτους παρόμοια συμ-βαίνουν, ἀφοῦ ὅταν ἀποκτήσουν πλοῦτο ἀνεβαί-νει ἡ ἀγάπη τοὺς πρὸς αὐτὸν καὶ ἀγωνίζονται κα-θημερινὰ νὰ τὸν ἐπαυξήσουν.

Λοιπὸν καὶ σᾶς τίμια μέλη τῆς ἐκκλησίας, ἱε-ρεῖς καὶ πατέρες, ἀδελφοὶ καὶ μητέρες καὶ τέκνα ἀγαπητά, δὲν σᾶς ἀνάγκασε ἡ στέρηση τῶν θείων λόγων, οὔτε ἡ δίψα γιὰ τὰ ἱερὰ μαθήματα καὶ τὴ θεόπνευστη γνώση νὰ τρέξετε στὸ λόγο ποὺ τώ-ρά σας προσφέρεται, ἀλλὰ θεοχαρίτωτη ἐπιθυμία πού σας ὁδηγεῖ ψηλότερα σὲ δύναμη καὶ χάρη πνευματική.

Γιατί αὐτὸ ποὺ πολλὲς φορὲς δὲν μποροῦν νὰ βροῦν οἱ τέλειοι, τὸ βρίσκει ἕνα μικρὸ παιδὶ ἤ ἕνας νεοφώτιστος. Καὶ αὐτὸ ποὺ πολλὲς φορὲς δέν τό βρίσκουμε στοὺς τελείους, ἢ μπορεῖ νὰ λείπει ἀπὸ τοὺς τελείους, τὸ βρίσκουμε σ' ἕνα μικρὸ παιδὶ ἢ ἕνα νεοφώτιστο. Καὶ αὐτὸ ποὺ δὲν πρό-σεξαν οἱ σοφοὶ φανερώθηκε σὲ ἀγράμματους, αὐ-τὸ ποὺ ξέφυγε ἀπὸ τοὺς δασκάλους ἦρθε καὶ φώ-τισε μαθητές. Γιὰ μᾶς οὔτε αὐτὸ μπορῶ νὰ τολμή-σω νὰ τὸ πῶ, ἀλλὰ ἀφοῦ μαζέψουμε τὶς ρόγες

ποὺ ἔμειναν στὸ ἀμπέλι μετὰ τὸν τρύγο, καὶ τὰ στά-χυα ποὺ λόγω τῆς πληθώρας ἔμειναν στὸ χωράφι καὶ γενικῶς κάθε καρπὸ ποὺ ἐγκαταλείφθηκε πά-νω στὰ δένδρα μετὰ τὴ συγκομιδή, μὲ αὐτά, ἐπα-ναλαμβάνω, τὰ ἐφόδια θὰ φιλέψουμε ὅσους θέ-λουν, καὶ πάντα μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ βοηθοῦ Θεοῦ ποὺ ἐπιβεβαιώνει τὸ λόγο μὲ ἔργα καὶ ἀποδείξεις.

Τὸ κούφιο καὶ ἄδειο ἀπὸ κάθε καλὸ καὶ ἀ-γαπητὸ στὸ Θεὸ πρᾶγμα καὶ ἀπὸ κάθε θεοφιλῆ σκέψη φίδι, ὁ πατημένος κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα ἐ-χθρός, ποὺ κτυπιέται ἀπὸ τὴ φιλαδελφία, ποὺ κομματιάζεται ἀπὸ τὴν πίστη, ποὺ νεκρώνεται ἀ-πὸ τὴν ἐλπίδα, ποὺ ταράζεται ἀπὸ τὴ συμπάθεια, τὸ παράνομο αὐτὸ φίδι ἐπέπεσε μὲ τρόπο παράνο-μο καὶ ἄθεσμο πάνω σὲ κάποιους καὶ τοὺς φύτεψε τὴν ἰδέα ὅτι τάχα ὅλα τὰ ἀγαπητὰ στὸν Θεὸ ἔργα σὲ τίποτε δὲν ὠφελοῦν τοὺς πεθαμένους. Ὑπενθυ-μίζει μάλιστα τὰ χωρία: «Τοὺς ἀπέκλεισε ὁ Θεὸς ἀπ' αὐτά» (Ἰὼβ 3, 23), καὶ ***«Ὁ καθένας θὰ ἀποκο-μίσει ἀνάλογα μὲ ὅσα μὲ τὸ σῶμα του ἔπραξε, εἴτε καλὸ εἴτε κακό»*** *(Β΄ Κορ. 5, 10), καὶ* ***«Ποιὸς θὰ σὲ δοξολογήση στὸν ἅδη;»*** *(Ψαλμ. 6, 6), καὶ* ***«Σὺ θὰ πλήρωσης στὸν καθένα ἀνάλογα μὲ τὰ ἔργα του»*** *(Ψαλμ. 61, 13), ἢ τὸ* ***«Ὅ,τι ἔσπειρε ὁ καθέ-νας αὐτὸ καὶ θὰ θερίση»*** *(Γαλ. 6, 7).*

Ἀλλὰ θὰ τοὺς ποῦμε: Σοφοὶ ἐσεῖς, ἐρευνῆστε καὶ μάθετε ὅτι εἶναι μεγάλος ὁ φόβος ἀπὸ τὸν Δεσπότη τῶν ὅλων Θεό, ἀλλὰ πιὸ πολὺ ὑπερέχει ἡ ἀγαθότητά του. Καὶ οἱ ἀπειλὲς εἶναι φοβερές, ἀλλ' ἡ φιλανθρωπία του ἀφάνταστα πιὸ μεγάλη. Τρομακτικὲς εἶναι καὶ οἱ καταδίκες, ἀλλὰ λόγια δὲν βρίσκονται γιὰ τὴν καλωσύνη του.

Ἀκοῦστε τί λέει ἡ θεία Γραφή: Πὼς ὁ Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος στὴ Σιῶν τὴν πόλη τοῦ μεγά-λου βασιλέως, ὅταν εἶδε τὸ λαὸ τοῦ θανατωμένο ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἀφοῦ ἐρευνώντας βρῆκε ἀ-νάμεσά τους εἴδωλα, ἀμέσως πρόσφερε μὲ κάθε εὐλάβεια καὶ ἀγάπη θυσία καθαρτικὴ γιὰ τὸν κα-θένα ἀπ' αὐτοὺς στὸν ἕτοιμο γιὰ εὐσπλαχνία Κύριο. Καὶ γι' αὐτὴ τοῦ τὴν πράξη τὸν θαυμάζει καὶ τὸν ἐπαινεῖ ἡ Γραφή. Ἀλλὰ καὶ οἱ θεῖοι Ἀπό-στολοι, οἱ αὐτόπτες μάρτυρες τοῦ Λόγου, ποὺ σα-γήνευσαν τὸν κόσμο, καθόρισαν νὰ γίνεται κατὰ τὴ θεία λειτουργία μνημόνευση τῶν πιστῶν νε-κρῶν. Αὐτὴ τὴν παράδοση χωρὶς καμμιὰ ἀντίρ-ρηση τὴν κρατεῖ ἡ ἁπλωμένη στὰ πέρατα τοῦ κό-σμου Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ σταθερὰ ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα καὶ μέχρι τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου. Ὁπωσδήποτε ὄχι ἀλόγιστα τὸ καθιέ-ρωσαν, οὔτε ἄδικα καὶ τυχαία. ***Γιατί τίποτε ἀνώ-φελο δὲν παρέλαβε ἡ ἀλάθητη θρησκεία τῶν χρι-στιανῶν, ἀλλὰ ὅλα ὅσα κρατεῖ στοὺς αἰῶνες στα-θερὰ εἶναι καὶ χρήσιμα καὶ ἀρέσουν στὸ Θεὸ καὶ βοηθοῦν στή σωτηρία.***

ΠΗΓΗ: ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΗΦΙΣΙΑΣ, ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ, ΩΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ